

Elhivatott pedagógus – tollal és mikrofonnal

Fittler Katalin zenekritikát ír a legszívesebben

Bár huszonkét esztendeje dolgozik a Magyar Rádiónál, az írás mindig fontos szerepet töltött be életében. Rendszeresen publikál számos folyóiratban, köztük a Gramofonban, a Sztereóban, a Criticai Lapokban, s hét esztendeje szerzője a Zenekarnak is. Nagyon örül, hogy ebben a lapban jut hely az egyre inkább háttérbe szorított zenekritikának is, s így éppen azokhoz jutnak el cikkei, akik tevékeny részesei a magyar zenei életnek. Fittler Katalin életében emellett a tanítás is roppant lényeges, hiszen már gyerekkorától fogva pedagógus akart lenni.

– Gyerekekkel foglalkozni, átadni nekik a tudást – meséli – azóta érdekel, amióta tudom, hogy mit jelent a szó: tanítás. Persze idealista elképzelés élt bennem erről a hivatásról – de mai fejjel sem képelném másképp az életem. Egyébként a zenével korán kezdődött a kapcsolat; szinte előbb tudtam szolmizálni, mint írni-olvasni. Édesanyám nagyon szerette a muzsikát, s mivel évvészesként komoly kisgyerek voltam, előbb íratott be a zeneiskolába, mint ahogy általánosba kezdem volna járni. Már jó pár éve zongoráztam, amikor kiderült, hogy abszolút hallásom van. Szólistakarrierre azonban sohasem vágytam, mivel nyilvánvalóan tűnt: úgysem tartozhatom a legjobbak közé – közepes teljesítményre pedig nem vágytam. Ráadásul, a zeneiskolai koncertek kezdetétől utáltam a tapsot. Sohasem értettem, miért verik össze tenyerüket akkor is a hallgatók, amikor valamely produkció nyilvánvalóan gyenge. Ugyanakkor viszont az aktív muzsikálást mindmáig fontosnak tartom, szívesen fellépek egy-egy különleges esten (legutóbb szeptemberben Ausztriában egy Rilke-esten) vagy tanári hangversenyen. Arra pedig kifejezetten büszke vagyok, hogy már több nekem ajánlott zongoradarab készült (Láng István: CAGE Notes, 7 haiku elválasztó hangzásokkal, 5 tanka, Sárosi József: Katzensprünge).

– *Hogyan lett a tanítási vágyból rádiózás?*

– Győrben végeztem zongora-szolfézsének szakon, majd a Zeneakadémián következett a zenetudományi tanszak. Második koromtól rendszeresen írhattam zenekritikákat, először Kroó György Új Zenei Újságjába. Nem rossz kezdet... A harmadik tanév végén másik tanárom, Bónis Ferenc pedig azt kérdezte, mihez akarok kezdeni a tanulmányaim befejezése után. Mondtam, tanítani szeretnék, s mellette valami mást; s erre ő azt ajánlotta, hogy fordítsuk meg a sorrendet: legyen a „valami más” az első helyen, ami mellett taníthatok. Így kerültem az ő ve-

zetésével működő szerkesztőségbe, az Ifjúsági Rádióba. 1982-ben kaptam státuszt is, s közben – majdnem két évtizeden át – Győrben, egykori főiskolámon oktattam zenetörténetet, esztétikát. Közben időnként Budapesten is tanítottam és tanítok. Az ifj. Sapszon Ferenc által vezetett Kodály Zoltán Magyar Kórusiskola első hét évében zongorát tanítottam kicsiknek, most pedig az ETŰD Zeneiskola és Zeneművészeti Szak középiskolának vagyok az oktatója, annak megalakulása óta. Külön öröm számomra, hogy most a zeneirodalom tanításon túl van egy melléktárgyas növendékem is.

– *Rádiózás Budapesten – tanítás Győrben. Mindez kétféle életmódot igényelt?*

– Többelket, és mindmáig kétfelket, hiszen állandó bejelentett lakásom, ami számomra az otthon jelenti, Mosonmagyaróváron van. Ha tehetem, otthon töltöm a hétvégéket, csak rangos kulturális események kedvéért mondok le időnként az egyébként néha bizony fárasztó utazgatásról. Budapesten zeneakadémista korom óta albérletben lakom.

– *A rádiós feladatok még ennyi év után is tudnak kihívást jelenteni?*

– A felvételeket, a stúdiómunkát sohasem lehet megenni. A szakmai alapokat Bónis Ferenc tanította meg, aki elsősorban a szövegszerkesztés iránti igényességre nevelt. Életre szóló tanítás volt ez számomra. Számos országos általános iskolai és középiskolai vetélkedő-sorozat szerkesztője voltam (s ezekért a munkákért kaptam első rádiós névívóimat). Az átszervezések során aztán szerkesztőségünk a Zenei Főosztályra került. Jelenlegi műsoraim többségéről úgy érzem, hogy általuk, közvetve, sokakat tudok tanítani. Nagyon szeretem az előadóművészportrék sorozatát („Önarckép – hangokkal”). A zeneszerzők megismerését-megismertetését célozza az „Ars poetica” és a „Muzsikus műhelytitkok” sorozata. Rendszeresen kell gondoskodnom a zenei élet közérdekű kér-

déseivel foglalkozó jegyzetekről is, emellett pedig szívesen dolgozom más műsoroknak is. Az adminisztráció, a kevés kreativitást igénylő „papírmunka” az egyetlen, amitől még a „munkaidőt” is sajnálom!

– *Ennyi tevékenység mellett jut idő az írásra is?*

– Több szempontból is fontosnak tartom, hogy foglalkozzam ezzel. Még Pernye András volt, aki engem ajánlott az Élet és Tudomány egyik évkönyvének zenei cikkéhez, ő javasolt engem a Parlando szerkesztőjének is – aztán egyre több felkérést kaptam. Szinte mindenhova „romantikus módon” kerültem; valahogy mindig volt valaki, akinek én jutottam eszébe, aki megtalált, úgyhogy nemigen kellett házalnom az írásaimmal. Nagy öröm ez – bár néha hasznos lenne, ha annak a technikáját is begyakoroltam volna korábban... A Parlandonak 1978 óta dolgozom (negyed százada, furcsa belegondolni), oda leginkább kottarecenziókat készíték. Még a 70-es évek végén kért fel Takács Márta, hogy a Kritikának írjak „egyflekkéseket”, ami sajátos műfajt jelentett, ami másfajta témaválasztást, szemléletmódot igényelt. Mostanában a Gramofonnak, a Sztereónak, a Criticai Lapoknak, a Zene-Zene-Táncnak is dolgozom. A Zenekar szerkesztőjét még Győről, a Zeneművészeti Főiskoláról ismerem, de időnként találkozni szoktunk a Rádióban is. Miután először lemezcenziót kért tőlem 1996-ban, kiderült, hogy szívesen fogadja a koncertkritikát is, amire egyébként nagyon kevés lehetőségem van. Ma, amikor egyre kevesebb sajtóorgánium biztosít helyet ilyesfajta anyagoknak, nagyon örülök, hogy éppen a szakmának, a gyakorló muzsikusoknak szóló lapban írhatok rendszeresen. Amikor Győrött tanítottam, (a Filharmonikus Zenekarban kisegítő) hallgatóim is rendszeresen olvasták az újságot. Így rajtuk le mérhettem, mennyire foglalkoztatja a muzsikusokat mindaz, ami a Zenekarban megjelenik.

R. Zs.